

econix

COVID-19 Salgını
Sağlık Sektörü
Etki Anketi
Temmuz 2020

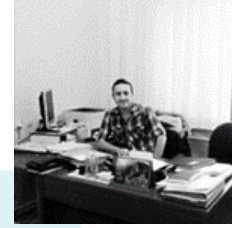
www.econix.net

COVID-19 Analiz Ekibi

Analiz Ekibi

Selin Ökçün, MSc

Mustafa Kurnaz, MSc

Ekin Begüm Karahan

Sinem Öztöpcü

Dr. Güvenç Koçkaya, MD, MSc, PhD.

Danışman Ekip

Dr. Gülpembe Oğuzhan, MSc, PhD.

Prof. Dr. Zafer Çalışkan MSc, PhD.

econix

Yönetici Özeti

www.econix.net

COVID-19 Salgını Sağlık Sektörü Etki Anketi Yönetici Özeti

Ürün Satışlarında 2020
Yılında Düşüş

Ürün Satışlarında 2021
Yılında Değişme
Olmaması Beklenmekte

Pazar Erişim
Anlaşmalarında

COVID-19 Sürecinde
Yavaşlama Gözlenmekte

Kongre, Bilimsel Toplantılar ve Şirket Geniş
Katılımlı Toplantılar Yüz Yüze Yapılmamalı.

Aşı Fiyatlandırmasında
AR&GE Ve Üretim
Maliyetleri Esas Alınmalı

Ürün belge kayıt ve
ruhsatlandırma
süreçlerinde aksamalar
yaşanmaktadır.

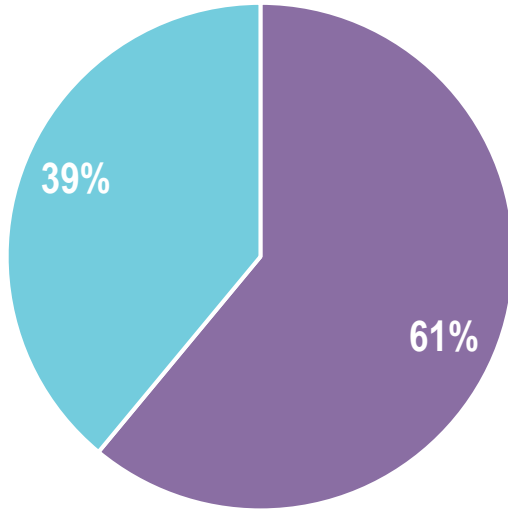
econix

Demografik Veriler

www.econix.net

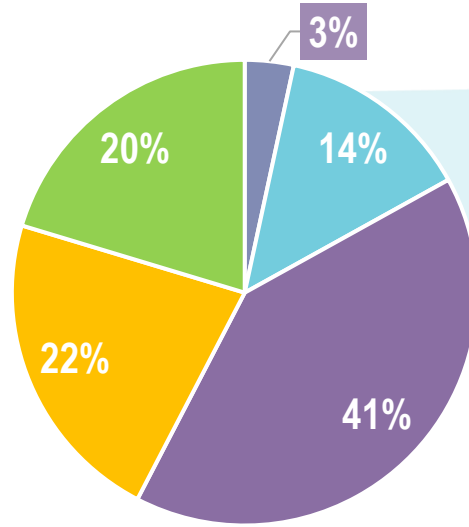
Demografik Veriler

Cinsiyet

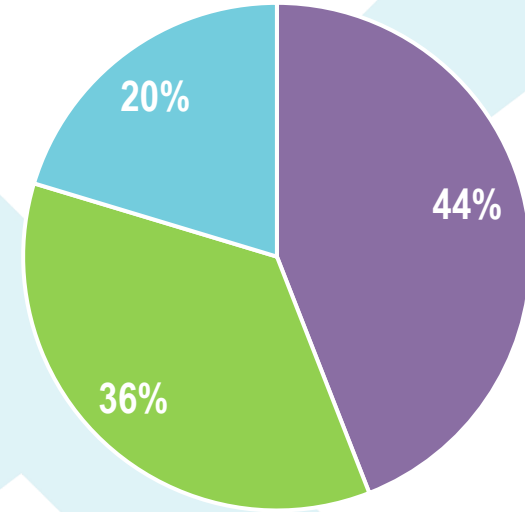
■ Erkek ■ Kadın

Doğum Tarihi

■ 1950-1959 ■ 1960-1969 ■ 1970-1979
■ 1980-1989 ■ 1990-1999

Öğrenim Durumu

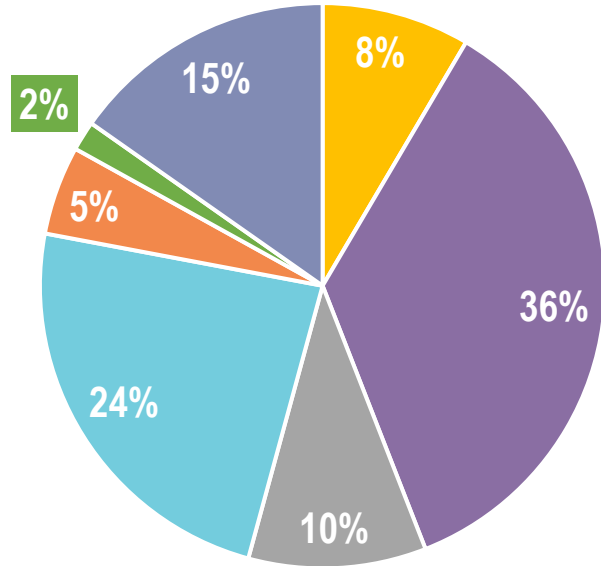

■ Lisans ■ Yüksek Lisans ■ Doktora

❖ Çalışmanın toplam katılımcı sayısı 59'dur.

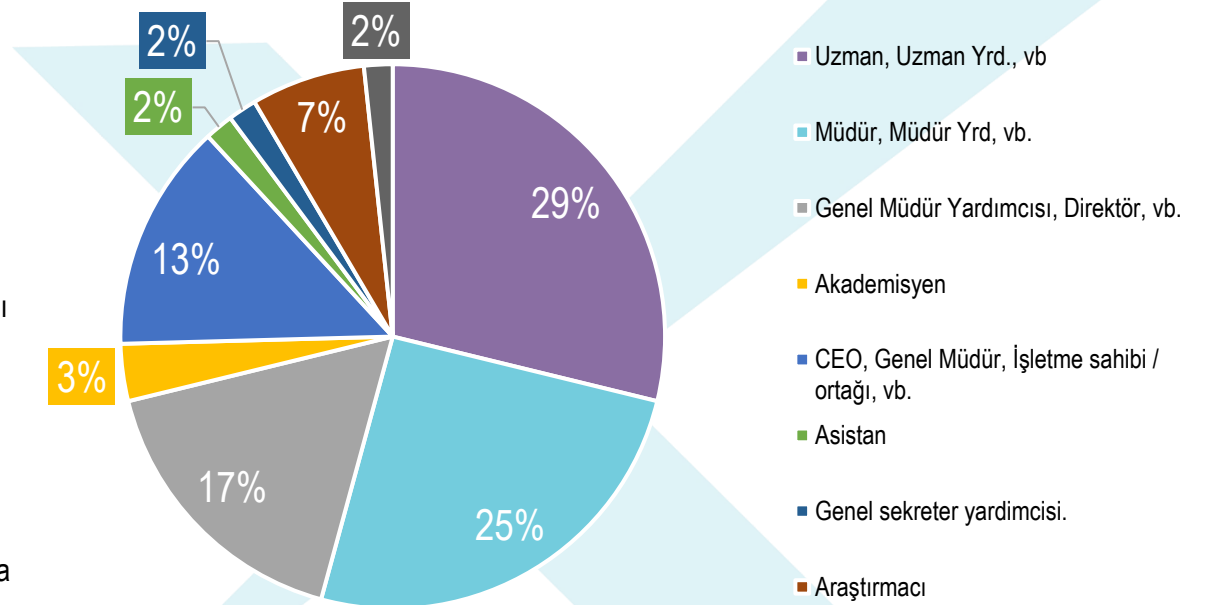
Demografik Veriler

Çalışılan Kurum

- Kamu kurumu
- İlaç firması
- Sağlık hizmet firması
- Tıbbi malzeme/ cihaz firması
- Akademik kurum
- Sivil toplum örgütü
- Danışmanlık, klinik araştırma vb. hizmetler

Çalışılan Pozisyon

- Uzman, Uzman Yrd., vb.
- Müdür, Müdür Yrd, vb.
- Genel Müdür Yardımcısı, Direktör, vb.
- Akademisyen
- CEO, Genel Müdür, İşletme sahibi / ortağı, vb.
- Asistan
- Genel sekreter yardımcısı.
- Araştırmacı

econix

Korona Virüs Anksiyete
Ölçeği Verileri

www.econix.net

Korona Virüs Anksiyete Ölçeği

- ❖ Koronavirüs anksiyete ölçeği (CAS; coronavirus anxiety scale), koronavirüs kriziyle ilişkili işlevsel olmayan anksiyete için kendi bildirimli bir ruhsal sağlık tarama aracıdır.
- ❖ *Yapılan CAS anketi skoru 1.66 olarak hesaplanmıştır. Kadınların CAS skorunun erkeklere kıyasla daha yüksek görülmüştür.*
- ❖ *Bu sonuçlara göre her iki grup katılımcılarda koronavirüs ile anksiyete bozukluğu ilişkisi görülmediği ancak kadın katılımcıların daha yüksek CAS skoruna sahip olduğu söylenebilir.*

Genel Ortalama

- 1.66

Erkek

- 0.78

Kadın

- 3.04

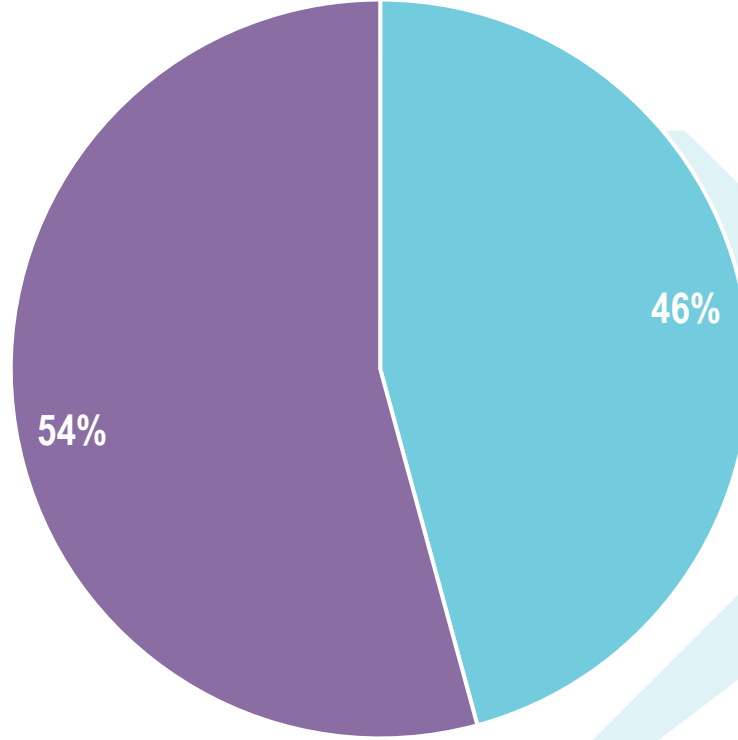
econix

Sağlık Hizmetlerine
Erişim ve Aşı
Fiyatlandırması

www.econix.net

Sağlık Hizmetlerine Erişim

❖ COVID-19 sürecinde sağlık hizmetlerine erişimde sıkıntı yaşadınız mı?

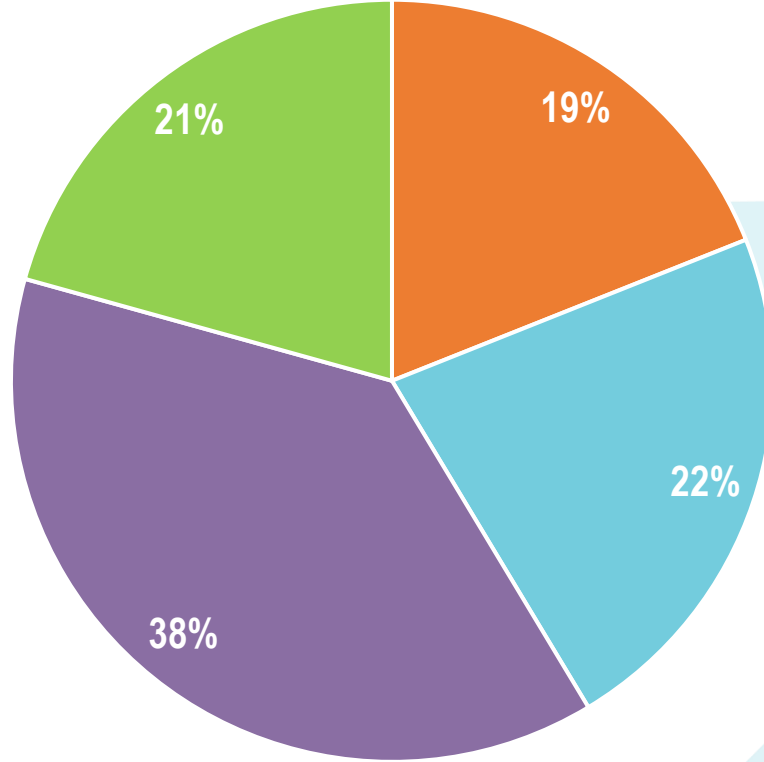

■ Evet ■ Hayır

❖ Katılımcıların %54'ü koronavirüs sürecinde sağlık hizmetlerine erişimde sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Aşı Fiyatlandırması

❖ Eğer COVID-19 aşısı bulunursa fiyatlandırması nasıl olmalı?

❖ COVID-19 aşısı bulunduğu takdirde katılımcıların %38'i üretici firmanın AR&GE ve üretim maliyetleri ile fiyatlandırma yapması gerektiğini belirtmişlerdir.

❖ Katılımcıların %19'u bulunacak aşının ücretsiz verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

■ Üretici bedelsiz vermeli

■ Üretici sadece üretim maliyetini fiyatlandırmalı

■ Üretici AR&GE ve üretim maliyetini fiyatlandırmalı

■ Üretici değer bazlı fiyatlandırma yapmalı

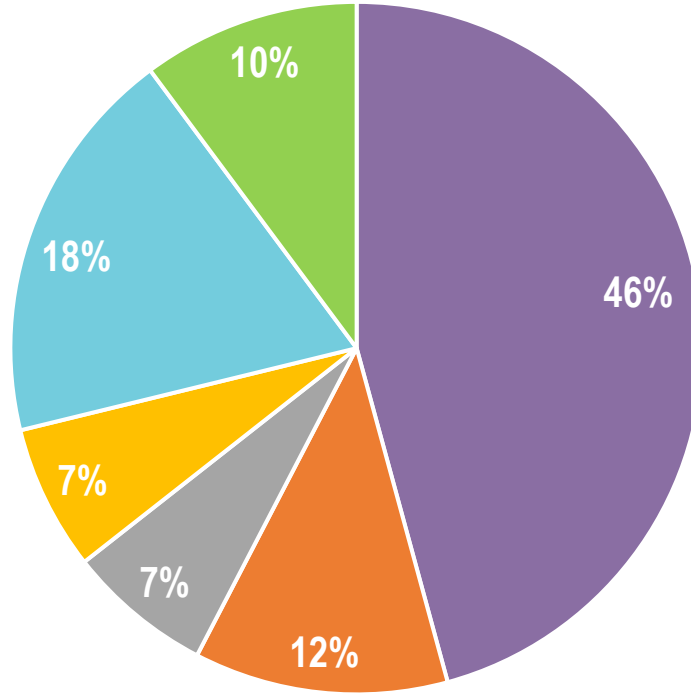
econix

İş Süreçleri

www.econix.net

Yeni Normal Sürecinde Kongreler İle İlgili Düşünceler

❖ Yeni normal sürecinde klinik ve bilimsel kongreler nasıl olmalı?

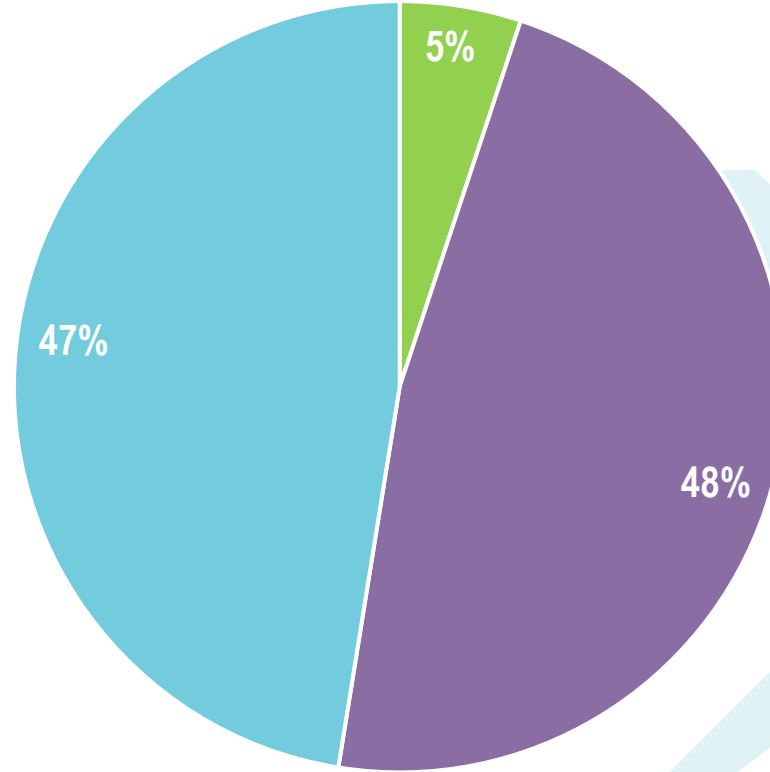
- 2020 yılı sonuna kadar geniş katılımlı, yüz yüze klinik ve bilimsel kongreler kesinlikle yapılmamalı
- 2020 yılı sonuna kadar kısıtlı katılımlı ve önlemlerle klinik ve bilimsel kongreler düzenlenebilir
- 2020 yılının sadece son 3 ayında kısıtlı katılımlı ve önlemlerle klinik ve bilimsel kongreler düzenlenebilir
- 2020 yılında kısıtlı katılımlı ve önlemlerle klinik ve bilimsel kongreler düzenlenebilir ve son 3 ayında katılım kısıtı ve önlemler kaldırılabilir
- 2021 yılında herhangi bir kısıt olmadan geniş katılımlı yüz-yüze klinik ve bilimsel kongrelere yapılması değerlendirilebilir
- Diğer

❖ Verilere göre katılımcıların %46'sı 2020 sonuna kadar yüz yüze katılımlı kongrelerin kesinlikle yapılmaması gerektiğini belirtmişlerdir.

❖ Diğer katılımcılar ise kongrelerin belirli koşullar ve zamanlamalar ile kısıtlı yapılabileceğini belirtmişlerdir.

COVID-19 Sürecinde Evden Çalışma

❖ COVID-19 sürecinde iş yeriniz evden çalışmaya geçti mi?

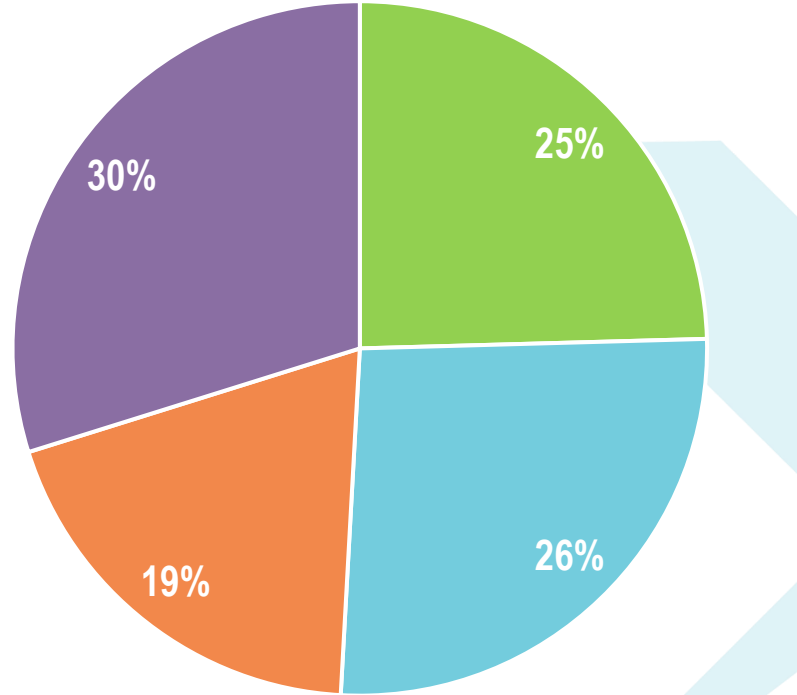

❖ COVID-19 sürecinde katılımcıların %48'i kısmen, %47'si tamamen evden çalışmaya geçtiklerini belirtmişlerdir.

■ Geçmedi ■ Kısmen geçti ■ Tamamen geçti

COVID-19 Sürecinde Evden Çalışma

❖ Sizce evden çalışma süreci bireysel olarak verimliliğinizi nasıl etkiledi?

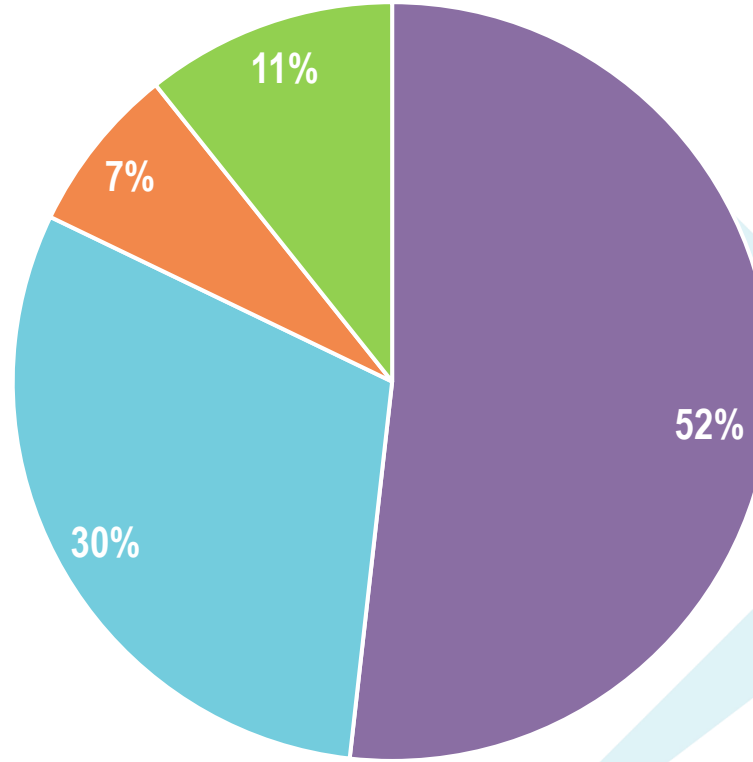
■ İleri derecede verimsiz çalıştım ■ Biraz verimsiz çalıştım ■ Verimsizlik olmadı
■ Biraz verimli çalıştım ■ İleri derecede verimli çalıştım

❖ Evden çalışmaya geçen katılımcıların %75'i verimli çalıştığını, %25'i biraz verimsizlik yaşadıklarını belirtmiştir.

❖ İleri derecede verimsiz çalıştığını belirten katılımcı olmamıştır.

COVID-19 Sürecinde Evden Çalışma

❖ COVID-19 sürecinde başlayan evden çalışma sürecinin ofis ortamında çalışma sürecine ne zaman geri döneceğini düşünüyorsunuz?

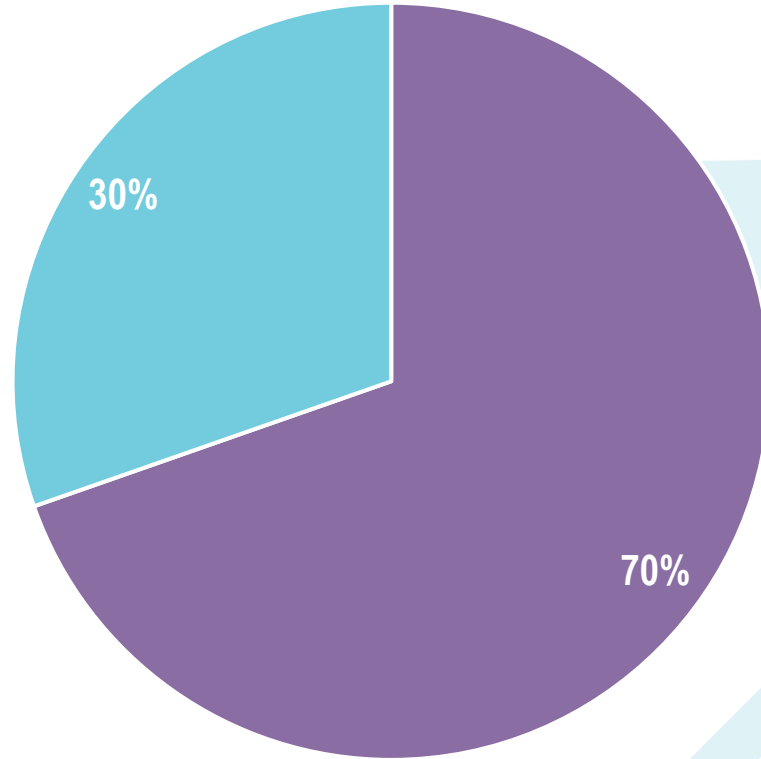

■ 3 ay ■ 6 ay ■ 9 ay ■ 12 ay ve sonrasında

❖ Evden çalışmaya geçen katılımcıların %52'si 3 ay sonra, %30'u ise 6 ay sonra ofisten çalışmaya devam edeceklerini düşündüklerini belirtmişlerdir.

COVID-19 Sürecinde Kuruyucu Önlem Eğitimleri

- ❖ Kurumunuz COVID-19 ile ilgili koruyucu önlemler hakkında sizlere eğitimler sundu mu?

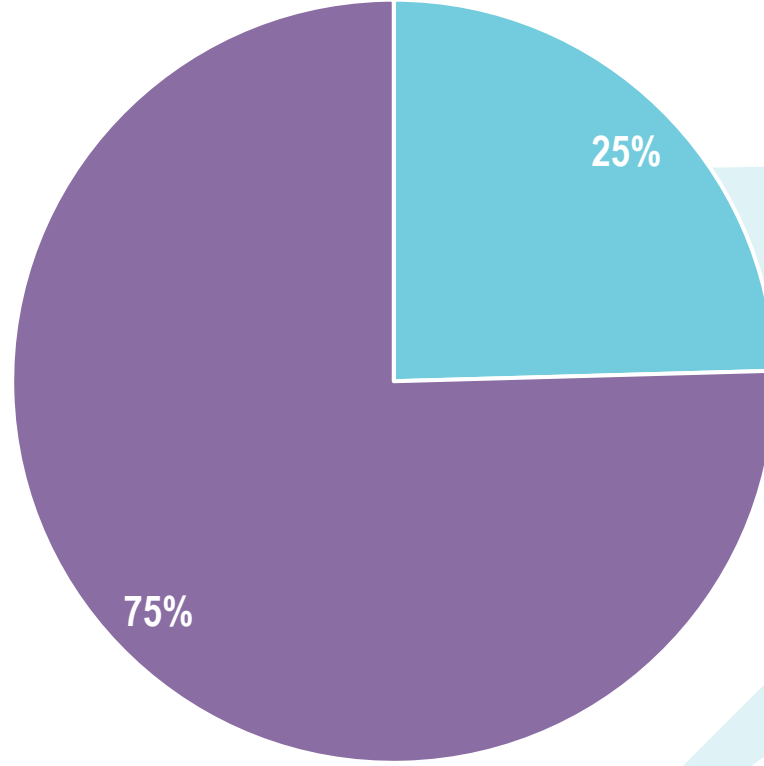
■ Evet ■ Hayır

- ❖ Katılımcıların %70'i çalıştıkları kurum tarafından COVID-19 ile ilgili koruyucu önlemler hakkında eğitim uygulandığı belirtmiştir.

- ❖ Eğitim alan katılımcıların %91'i eğitimlerin faydalı olduğunu sadece, %9'u eğitimin yararlı olmadığını belirtmiştir.

COVID-19 Sürecinde İş Görüşmeleri

- ❖ COVID-19 sürecinde kurumunuz içerisinde veya dışarıda (kamu, klinisyen, müşteri, vs) yüz yüze toplantı gerçekleştirdiniz mi?

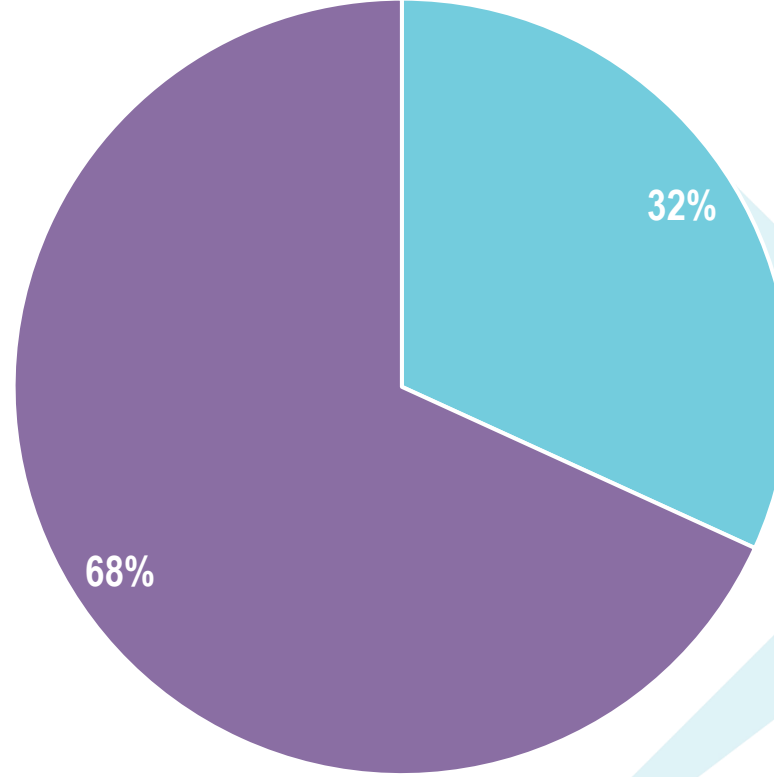

■ Evet ■ Hayır

- ❖ Katılımcıların %75'i kurum içinde veya dışında yüz yüze toplantı yapmadıklarını belirtmiştir.
- ❖ COVID-19 sürecinde yüz yüze toplantı yapılması konusunda; katılımcıların %72'si gerekli önlemlerin alınması ile toplantı yapabilecekleri belirtmiştir.

COVID-19 Sürecinde İş Görüşmeleri

- ❖ Kurumunuz 2020 yılı içerisinde geniş katımlı dönem toplantısı, değerlendirme toplantısı vs. yapmayı planlıyor mu?

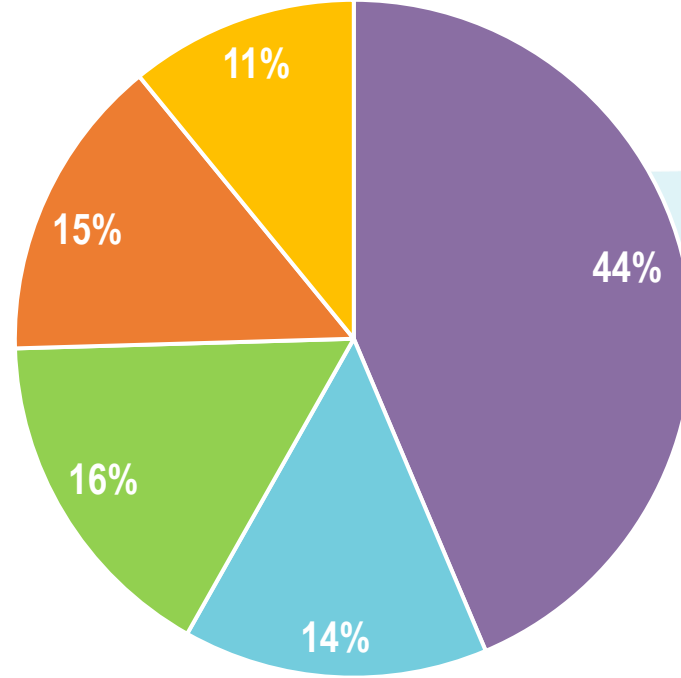

■ Evet ■ Hayır

- ❖ Katılımcıların %68'i kurumlarının 2020 yılı içinde geniş kapsamlı toplantı yapmayı planlamadığı belirtmiştir.
- ❖ Katılımcıların %65'i 2020 yılı içinde olası gerçekleşebilecek dönem toplantılarının çevrimiçi şekilde yapılmasını istediklerini belirtmiştir.

COVID-19 Sürecinde Ürün Satışları

❖ Genel olarak sağlık sektöründe ürün satışlarında 2020 yılı için bir değişiklik bekliyor musunuz?

- %10' dan fazla düşüş bekliyorum
- Değişiklik beklemiyorum
- %10' dan fazla artış bekliyorum

- %0' ıla %10 arasında bir düşüş bekliyorum
- %0' ıla %10 arasında bir artış bekliyorum

❖ Katılımcılar 2020 yılında ortalama olarak sağlık sektörünün satışlarında %4.91'lik bir düşüş beklemektedir.

❖ Katılımcılar 2021 yılında ortalama olarak %0.38'lik bir artış beklemektedir.

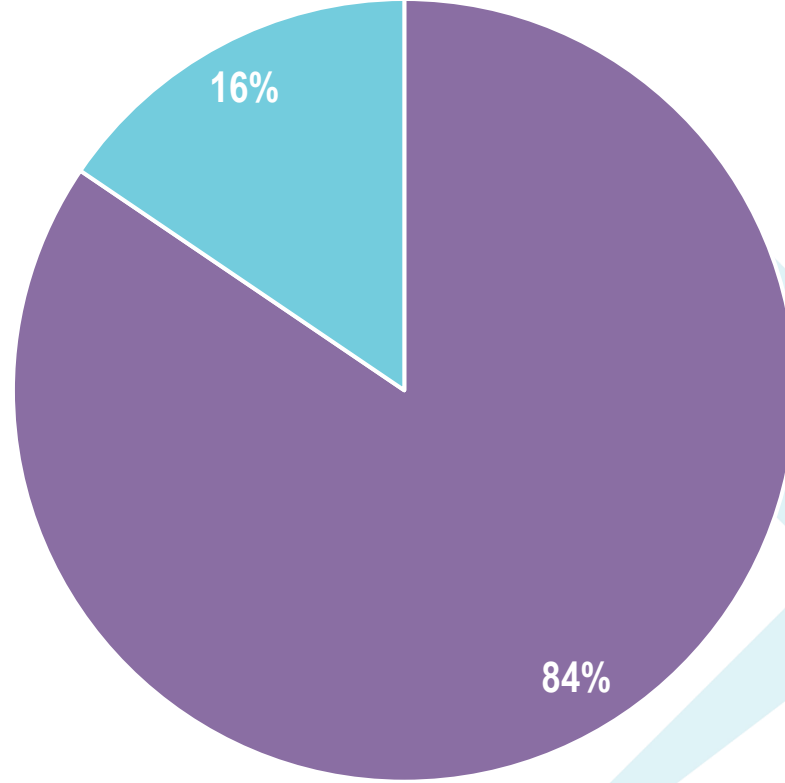
econix

Pazar Erişim

www.econix.net

COVID-19 Sürecinde İş Görüşmeleri

❖ COVID-19 sürecinde ve sonrasında da Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumları gibi kamu kurumlarının özel sektör ile yapacağı toplantıların fiziken yerine çevrimiçi olarak düzenlenmesini ister misiniz?

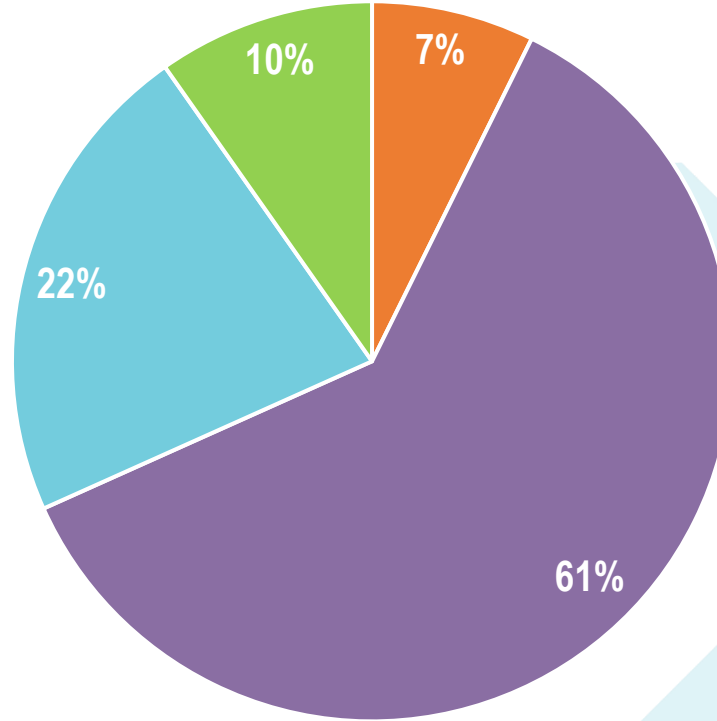

■ İsterim ■ İstemem

❖ Katılımcıların %84'ü COVID-19 süreci veya sonrasında Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu gibi kamu kurumları ile yapılacak olan toplantıların çevrimiçi şekilde yürütülmesini istediklerini belirtmişlerdir.

COVID-19 Sürecinde Aksamalar

❖ COVID-19 sürecinde, Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu çalışmalarında aksama yaşandı mı?

❖ Katılımcıların %61'i COVID-19 sürecinde Sağlık Bakanlığı ve/veya Sosyal Güvenlik Kurumu ile yaptıkları çalışmalarda beklenen düzeyde aksama yaşandığını belirtmiştir.

■ Çok fazla aksama yaşandı

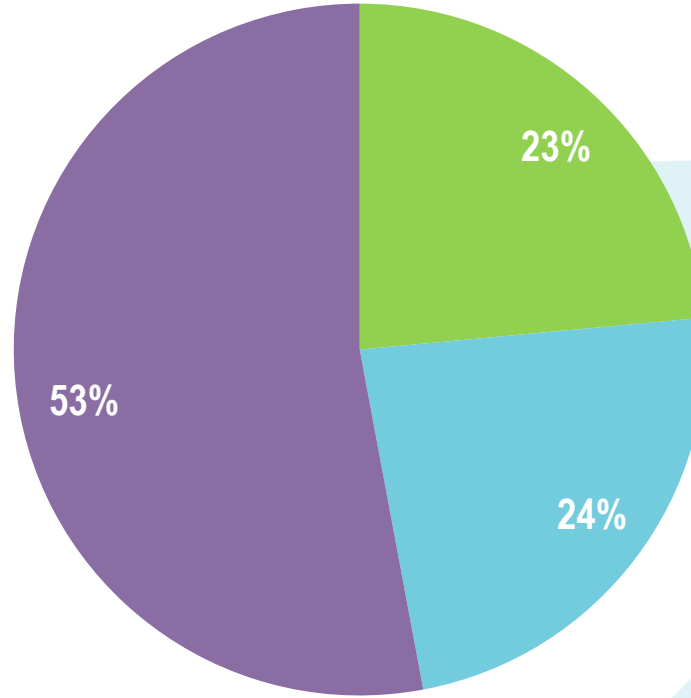
■ Nadiren aksama yaşandı

■ Beklenen ölçüde aksama yaşandı

■ Hiç aksama yaşanmadı ve daha verimli çalışıldı

COVID-19 Sürecinde Aksamalar

❖ COVID-19 sürecinde, Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu çalışmalarında aksama yaşandıysa hangi konularda yaşandığını belirtebilir misiniz?

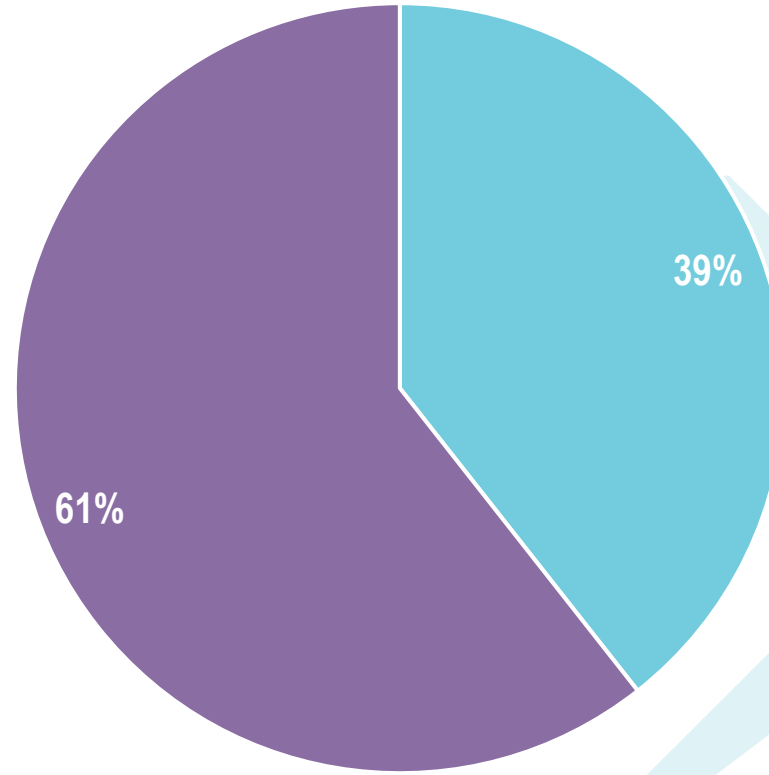

- Sağlık hizmetlerinde aksama
- Planlanan görüşmelerin aksaması

❖ Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu çalışmalarında aksama yaşandığını belirten katılımcıların %53'ü ürün ve belgelerin kayıt işlemlerinde ve ruhsatlandırma işlemlerinde aksama yaşadıklarını belirtmişlerdir.

COVID-19 Sürecinde Geri Ödeme

❖ COVID-19 sürecinde orijinal/yenilikçi ilaç/tıbbi malzeme/sağlık hizmeti geri ödeme başvurunuz oldu mu?

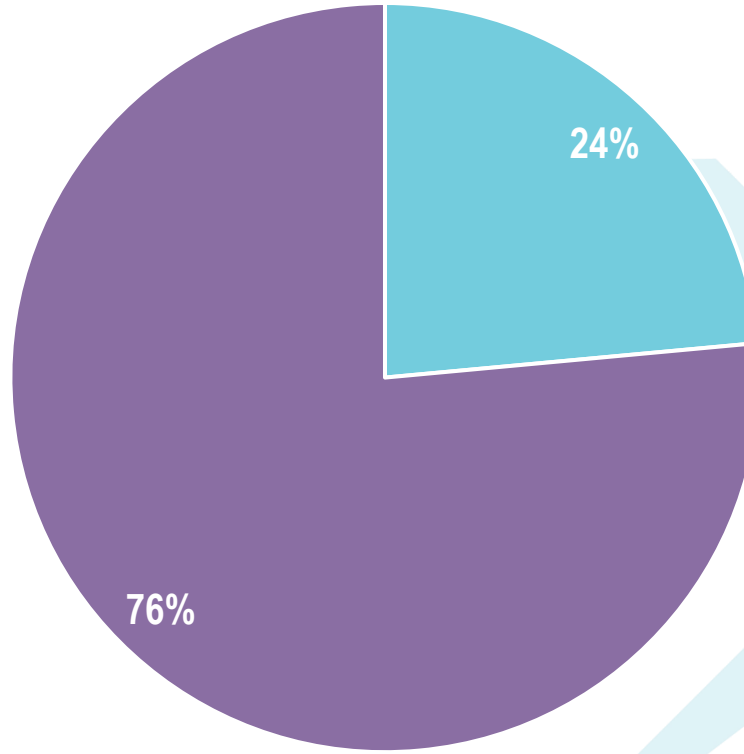

■ Evet ■ Hayır

❖ Katılımcıların %61'i COVID-19 sürecinde orijinal / yenilikçi ilaç, tıbbi malzeme veya sağlık hizmeti için geri ödeme başvurusunda bulunmadıklarını belirtmiştir.

COVID-19 Sürecinde Geri Ödeme

❖ COVID-19 sürecinde jenerik/benzer ilaç/tıbbi malzeme/sağlık hizmeti geri ödeme başvurunuz oldu mu?

■ Evet ■ Hayır

❖ Katılımcıların %76'sı COVID-19 sürecinde jenerik / benzer ilaç, tıbbi malzeme veya sağlık hizmeti için geri ödeme başvurusunda bulunmadıklarını belirtmiştir.

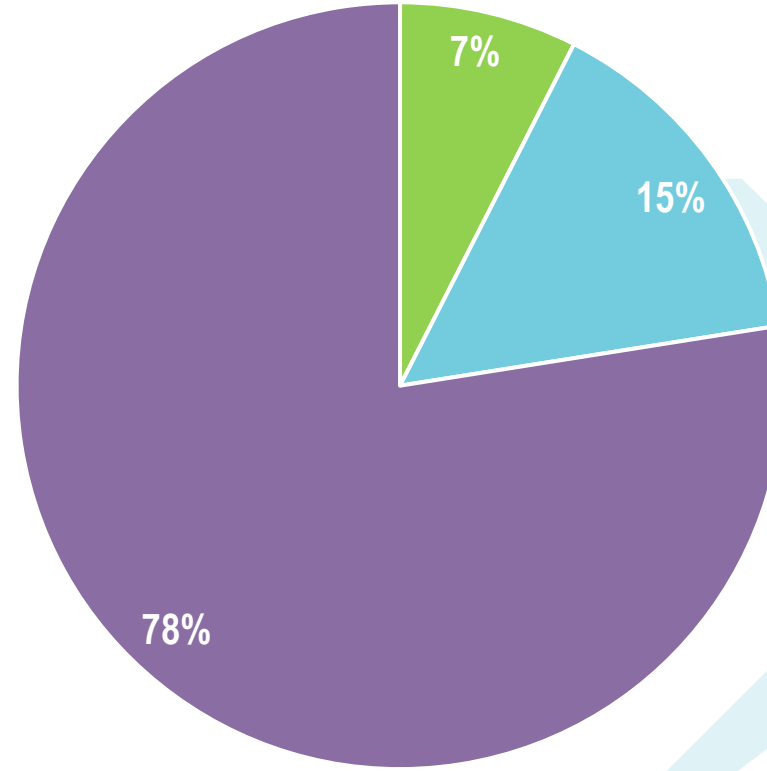
econix

Ekonomik Destekler

www.econix.net

COVID-19 Sürecinde Ekonomik Destekler

❖ Şirketiniz çalışanları için kamu tarafından getirilen ücretsiz izin desteğine başvurdu mu?

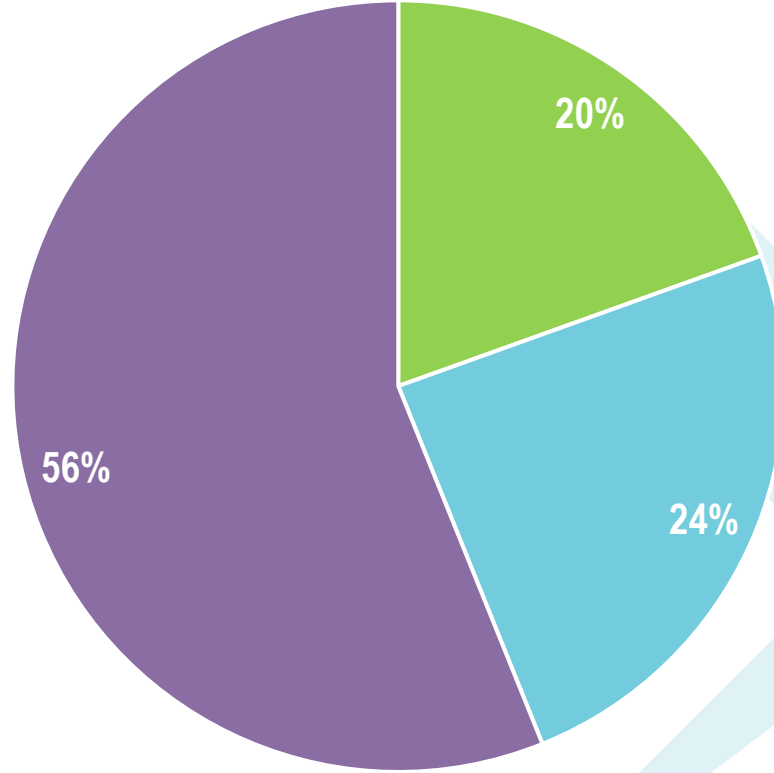

■ Tüm personeller için başvurdu ■ Kısmen bazı personeller için başvurdu ■ Başvurmadı

- ❖ Katılımcıların %78'i kurumlarının kamu tarafından getirilen ücretsiz izin desteğine başvurmadığını belirtmişlerdir.
- ❖ Katılımcıların %15'i kısmen bazı personeller için başvurulduğunu ve sadece %7'si bu seçeneğe başvurulduğunu belirtmiştir.

COVID-19 Sürecinde Ekonomik Destekler

❖ Şirketiniz çalışanları için kamu tarafından getirilen kısa çalışma ödeneği desteğine başvurdu mu?

■ Tüm personeller için başvurdu

■ Kısmen bazı personeller için başvurdu

■ Başvurmadı

❖ Katılımcıların %56'sı kurumlarının kamu tarafından kısa çalışma ödeneği desteğine başvurmadığını belirtmişlerdir.

❖ Sağlık sektöründe işsizlik yerine daha çok kısa çalışma ödeneğine başvuru yapıldığı gözlenmektedir.

ECONiX Yönetim Üçlüsünün Kitaplarına Bakmayı Unutmayın!!!

Bookauthority Books Categories Experts Reading List

Categories > Medicine > Medicine > Pharmaceutical

40 Best-Selling Pharmaceutical eBooks of All Time

Recommendations by Vinod Khosla, Peter Attia, Chiki Sarkar and R. Balakrishnan

f in

33

Pharmaceutical Market Access in Emerging Markets
(Kindle Edition)
Güvenç Koçkaya, Albert Wertheimer | 2017 | ★★★★★ 4.55 | Estimated 2K+ Copies Sold

The definition of Market Access was first reported by the World Trade Organization as "to open markets for trade and improve transparency, reciprocity, and non-discrimination in international trade". Pharmaceutical Market Access is different and it could be defined as achieving the optimal price for a product or service and/or the maximum reimbursement for the approved target population with no restrictions on funding for the medical technology. By the way, Market Access is not only the market authorization, but it also includes overlapping activities like pricing, health technology assessment, formulary, and reimbursement. ...more

Read Amazon reviews | Rate or write a review

View on Amazon

+ Add to Reading List

34

Pharmaceutical Market Access in Developed Markets
(Kindle Edition)
Güvenç Koçkaya, Albert Wertheimer | 2018 | ★★★★★ 4.55 | Estimated 2K+ Copies Sold

Market access is the process by which a pharmaceutical company gets its product available on the market after having obtained a marketing authorization from a regulatory agency and by which the product becomes available for all patients for whom it is indicated as per its marketing authorization. It covers a group of activities intended to provide access to the appropriate medicine for the appropriate group of patients at the appropriate price (in most countries). ...more

Read Amazon reviews | Rate or write a review

View on Amazon

+ Add to Reading List

“Depending on the needs for market access, it could be said that marketing means being in love with the products, but market access means the marriage.”

Kockaya et al. 2017

Ofis

ECONiX İstanbul
Etiler Mah. Taşlıçay Sk. No:5/2
Beşiktaş / İstanbul / Turkey

AR&GE

ECONiX Samsun
Ondokuz Mayıs University
Atakum Yerleşkesi, Teknopark No:
165
Atakum / Samsun / Turkey

E-Mail

zafer@econix.net
gulpembe@econix.net
guvenc@econix.net

Keep Track, Keep Contact

hello@econix.net

“Depending on the needs for market access, it could be said that marketing means being in love with the products, but market access means the marriage.”

Kockaya et al. 2017

econix

your team in the kitchen

www.econix.net